

Warszawa, dnia 21 kwietnia 2021 r.

Poz. 734

WYROK
TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO

z dnia 15 kwietnia 2021 r.

sygn. akt SK 97/19

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Zbigniew Jędrzejewski – przewodniczący,

Krystyna Pawłowicz,

Stanisław Piotrowicz,

Piotr Pszczółkowski – sprawozdawca,

Michał Warciński,

po rozpoznaniu w trybie art. 92 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393), na posiedzeniu niejawnym w dniu 15 kwietnia 2021 r., połączonych skarg konstytucyjnych Jarosława Czyżanowskiego:

- 1) z 7 czerwca 2019 r. o zbadanie zgodności art. 117 § 5 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 1360, ze zm.) z art. 32 ust. 1 i 2 oraz art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,
- 2) z 20 sierpnia 2019 r. o zbadanie zgodności:
  - a) art. 117 § 5 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2019 r. poz. 1460, ze zm.) w zakresie, w jakim uzależnia ustanowienie pełnomocnika z urzędu od stwierdzenia przez sąd potrzeby ustanowienia takiego pełnomocnika, z art. 2, art. 32 oraz art. 45 ust. 1 Konstytucji,
  - b) art. 123 § 2 w związku z art. 117 § 5 ustawy powołanej w punkcie 2 lit. a w zakresie, w jakim umożliwia referendarzom sądowym dokonywanie ocen zasadności ustanowienia pełnomocnika z urzędu, a zatem w zakresie, w jakim umożliwia referendarzom sądowym dokonywanie ocen charakteru spraw lub stopnia rozeznania stron w mechanizmach procedur sądowych, z art. 2 oraz art. 45 ust. 1 Konstytucji,
  - c) art. 398²³ § 2 zdanie drugie ustawy powołanej w punkcie 2 lit. a w zakresie, w jakim orzeczenia referendarzy sądowych w przedmiocie zwolnienia strony od kosztów sądowych lub ustanowienia dla niej pełnomocnika z urzędu uznaje za orzeczenia sądu wydane w pierwszej instancji, i w zakresie, w jakim uniemożliwia rozpoznanie sprawy przez sąd zgodnie z zasadą dwuinstancyjności, z art. 2, art. 45 ust. 1, art. 78 oraz art. 176 ust. 1 Konstytucji,

orzeka:

Art. 117 § 5 zdanie pierwsze ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 1575, ze zm.) w zakresie, w jakim uzależnia uwzględnienie wniosku strony o ustanowienie adwokata lub radcy prawnego od oceny sądu, czy udział adwokata lub radcy prawnego w sprawie jest potrzebny, jest zgodny z art. 45 ust. 1 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Ponadto postanawia:

umorzyć postępowanie w pozostałym zakresie.

Orzeczenie zapadło większością głosów.

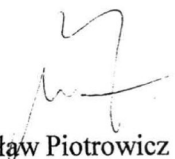
zdanie odrębne

Krystyna Pawłowicz

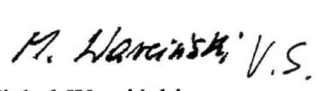
Zbigniew Jędrzejewski

Stanisław Piotrowicz

Piotr Pszczołkowski

Michał Warciński